

การบริหารสินทรัพย์

กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ
สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง

เนื้อหาที่น่าสนใจ

1. ที่มา/วัตถุประสงค์
2. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์
3. วงจรการบริหารสินทรัพย์
4. การควบคุมและรายงาน
5. ระบบสินทรัพย์ในระบบ **GFMIS**

1. ที่มา/วัตถุประสงค์ (ต่อ)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ได้สินทรัพย์ที่ตรงกับความต้องการ
- เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้อย่างคุ้มค่า
- เพื่อให้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลสินทรัพย์ที่เหมาะสม

2. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร

- การกำหนดราคาขั้นต่ำ
- การกำหนดอายุการใช้งาน
- การวัดมูลค่า

การกำหนดราคาขั้นต่ำ

- v รับรู้รายการทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์ถาวร
ที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป

การกำหนดอายุการใช้งาน

@ กำหนดเป็นช่วงให้เลือก (สูง/ต่ำ)

@ แต่ละหน่วยงานเลือกกำหนดได้ตามความเหมาะสมกับการใช้งาน

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อม ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
1. อาคารถาวร	15	40	2.5	6.5
2. อาคารชั่วคราว / โรงเรียน	8	15	6.5	12.5
3. สิ่งก่อสร้าง				
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงสร้างเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	15	25	4	6.5
3.2 ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบ	5	15	6.5	20
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	8	12	8.5	12.5
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	8	12.5	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุการใช้งาน 15-20 ปี)	5	10	10	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	10	10	20

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อม ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
8. ครุภัณฑ์การเกษตร				
8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
8.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
9. ครุภัณฑ์โรงงาน				
9.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
9.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
10.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
10.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	8	10	10	12.5
12. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5	8	12.5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3	5	20	⁸ 33

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน		อัตราค่าเสื่อม	
	(ปี)		ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
14. ครุภัณฑ์การศึกษา	2	5	20	50
15. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2	5	20	50
16. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	2	5	20	50
17. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	2	5	20	50
18. ครุภัณฑ์อาวุธ	8	10	10	12.5
19. ครุภัณฑ์สนาม	2	10	20	50
20. สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
20.1 ถนนคอนกรีต	10	20	5	10
20.2 ถนนลาดยาง	3	10	10	33
20.3 สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	20	50	2	5
20.4 เชื้อนดิน	20	50	2	5
20.5 เชื้อนปูน	50	80	1.25	2
20.6 อ่างเก็บน้ำ	30	80	1.25	3

การวัดมูลค่า

- v หน่วยงานจะบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ตามราคาทุนที่เกิดขึ้นในการจัดหาสินทรัพย์นั้น ราคาทุนดังกล่าวรวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ครั้งแรกด้วย
- v เพื่อควบคุมและแสดงมูลค่าทางบัญชีตลอดอายุการใช้งาน (ราคาทุน หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม)

สูตรการคำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง

ค่าเสื่อมราคาประจำปี

$$= \frac{\text{ราคาทุนของทรัพย์สิน}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ}}$$

เช่น สินทรัพย์มีมูลค่าทุน 36,500 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคาประจำปี} &= \frac{36,500}{10} \\ &= 3,650 \end{aligned}$$

สูตรการคำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง

ค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

$$= \frac{\text{ค่าเสื่อมราคาประจำปี} \times \text{จำนวนวันต่อเดือน}}{365}$$

$$= \frac{3,650 \times 30}{365}$$

$$= 300$$

การวางแผน

- ✓ กำหนดความต้องการ

(แต่ละหน่วยทำรายละเอียดชี้แจงเกี่ยวกับความต้องการ)

- ✓ ประเมินความสามารถในการทำงาน

ของสินทรัพย์ (ศักยภาพ/สมรรถนะ)

- ✓ เปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์ที่มีอยู่กับ

สินทรัพย์ที่ต้องการไว้ใช้ในการกิจที่กำหนด

การจัดการเพื่อให้ได้มา

p ซื้อ/จ้าง

p ทำเอง

p รับจากหน่วยงานอื่น

p เช่า

การใช้งาน

**คำนึงถึงความประหยัด
และความมีประสิทธิภาพ**

การบำรุงรักษา

ความสำคัญ

- p ทำให้เกิดความพร้อมใช้งาน
- p ทำให้อายุการใช้งานคุ้มค้ำกับมูลค่าของสินทรัพย์
- p ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม
- p เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

การจำหน่ายหรือทำลาย

- * ขาย
- * แลกเปลี่ยน
- * โอน/บริจาค
- * แปรสภาพหรือทำลาย

การบริหารวัสดุและครุภัณฑ์

- p การวางแผนกำหนดความต้องการ
- p พิจารณาจุดสั่งซื้อ
- p การควบคุม
 - / ทะเบียน
 - / บัญชี
- p การบริหารงานคลังวัสดุและครุภัณฑ์
- p การจำหน่ายวัสดุและครุภัณฑ์

4. การควบคุมและรายงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจสอบว่า มีสินทรัพย์อยู่จริงและครบถ้วน
2. เพื่อให้มีข้อมูลในการตัดสินใจประกอบการวางแผนบริหารสินทรัพย์
3. เพื่อให้มีการดูแลรักษาสินทรัพย์อย่างปลอดภัยเพียงพอ
4. เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

ตัวอย่างวิธีการควบคุม

1. มีการแบ่งแยกหน้าที่
2. มีการอนุมัติให้ดำเนินการโดยผู้มีอำนาจ
หรือมีคณะกรรมการดำเนินการ
3. มีการทำบัญชีหรือทะเบียนควบคุม
4. มีการวางแผนการจัดหาทดแทน
5. มีการควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. มีการตรวจนับและตรวจสอบเป็นประจำ

ทะเบียนคุมทรัพย์สิน

ส่วนราชการ _____

หน่วยงาน _____

ประเภท _____ รหัส _____ ลักษณะ / คุณสมบัติ _____ รุ่น / แบบ _____

สถานที่ตั้ง / หน่วยงานผู้รับผิดชอบ _____ ชื่อผู้ขาย / ผู้รับจ้าง / ผู้บริจาค _____

ที่อยู่ _____ โทรศัพท์ _____

ประเภทเงิน ☐ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ☐ เงินบริจาค / เงินช่วยเหลือ ☐ อื่น ๆ

วิธีการได้มา ☐ ตกลงราคา ☐ ประกวดราคา ☐ สอบราคา ☐ วิธีพิเศษ ☐ รับบริจาค

วัน เดือน ปี	ที่ เอกสาร	รายการ	จำนวน หน่วย	ราคาต่อ หน่วย/ชุด/กลุ่ม	มูลค่า รวม	อายุ ใช้งาน	อัตรา ค่าเสื่อม ราคา	ค่าเสื่อม ราคา ประจำปี	ค่าเสื่อม ราคา สะสม	มูลค่า สุทธิ	หมายเหตุ

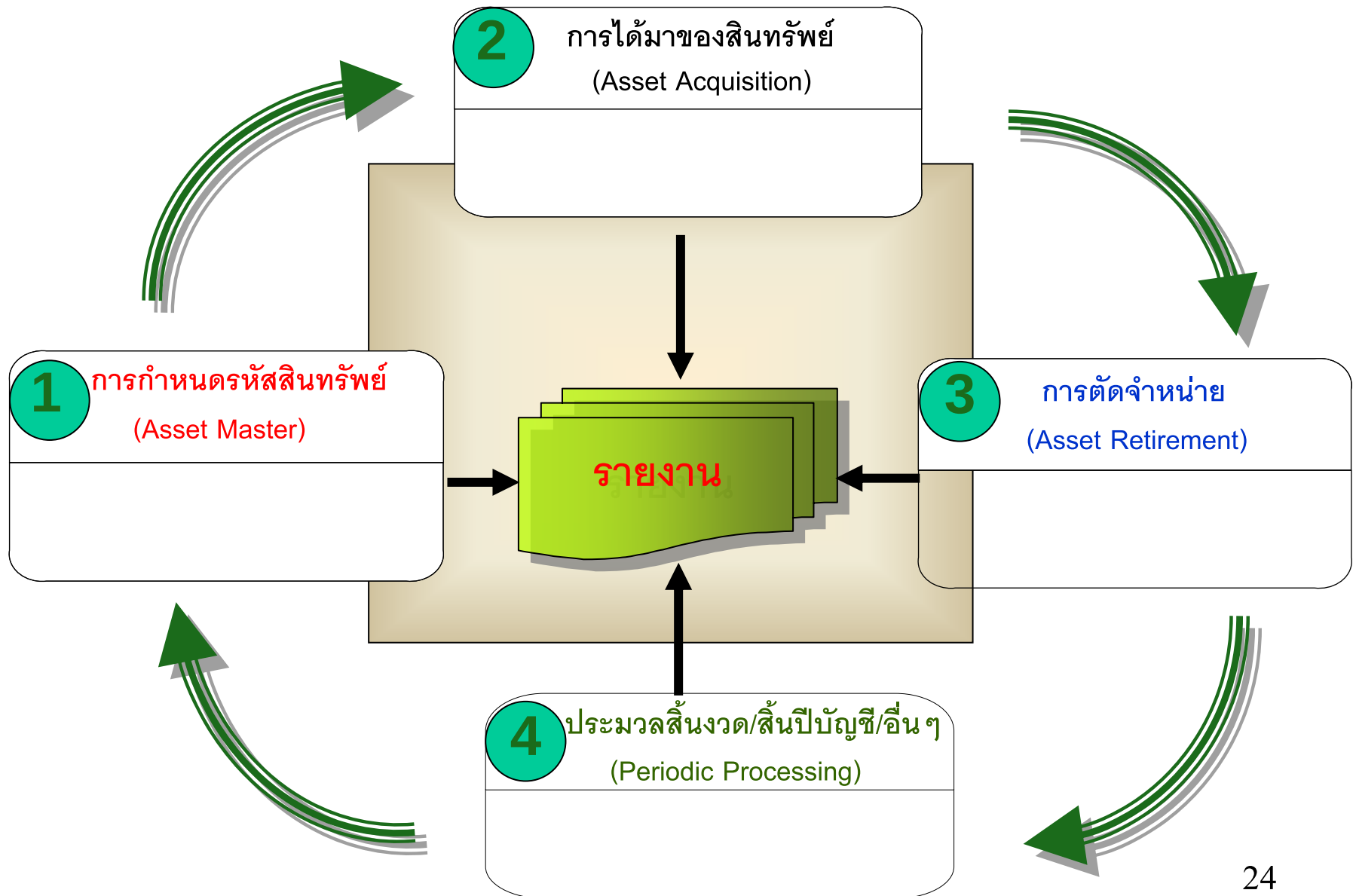
ประวัติการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ

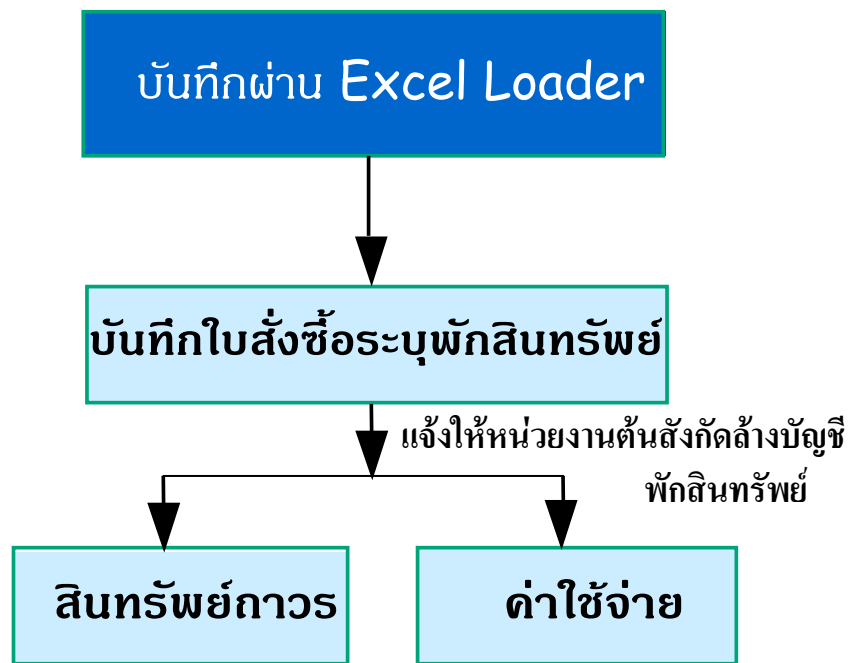
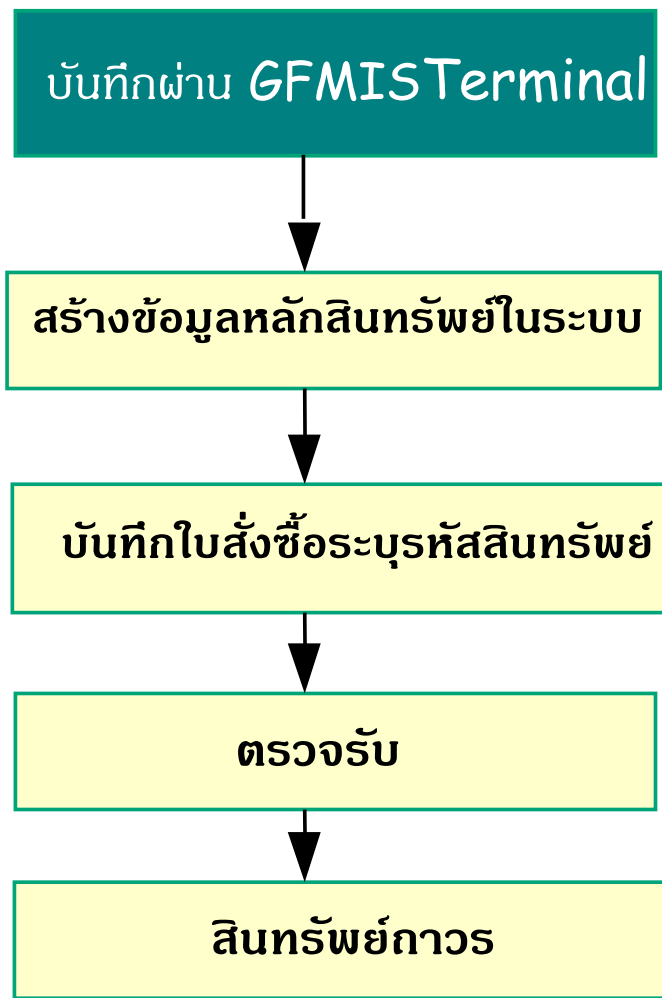
5. ระบบสินทรัพย์ถาวรในระบบ GFMIS

- ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร
- การบันทึกสินทรัพย์ถาวร
- การควบคุมและการตรวจสอบ
- หมวดสินทรัพย์,บัญชีพักสินทรัพย์
- รายงานสินทรัพย์ถาวรในระบบ GFMIS

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

การบันทึกสินทรัพย์ถาวร

หน่วยงานภูมิภาคแจ้งเลขที่เอกสารตั้งเบิก และรายละเอียดสินทรัพย์ (ลักษณะของสินทรัพย์ ชนิด วันที่ได้มาหรือวันที่ตรวจรับ ราคา) เพื่อให้ หน่วยงานส่วนกลางสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์ และลงบัญชี “พัสดุสินทรัพย์” เป็นสินทรัพย์รายตัวหรือเป็นค่าใช้จ่ายแล้วแต่กรณี

การควบคุมและการตรวจสอบ

1. **ซื้อสินทรัพย์**ที่มีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป ต้องแจ้งรายละเอียดของสินทรัพย์ให้ส่วนกลางสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์
2. **ขายสินทรัพย์** (ที่ได้บันทึกในระบบแล้ว) ต้องแจ้งส่วนกลางตัดจำหน่าย
3. **ประมวลผลค่าเสื่อมราคา** สิ้นเดือน ส่วนกลางประมวลผลค่าเสื่อมราคา (ระดับกรม)
4. **ตรวจสอบสินทรัพย์** ณ วันสิ้นปี **ส่วนกลาง**ส่งรายงานสินทรัพย์รายตัว (AW01N) ให้หน่วยงานในส่วนภูมิภาคตรวจสอบ

แนวทางปฏิบัติการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของ กปส.

- จัดทำรายงานการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ขอความเห็นชอบเสนอต่อคณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์ (คพ. กปส.)
อปส. เป็นประธาน และ ศสช. กรรมการและเลขานุการ
- อยู่ภายใต้กรอบราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์
คอมพิวเตอร์ ปี 2553 มีผลบังคับใช้ 11 กุมภาพันธ์ 2553

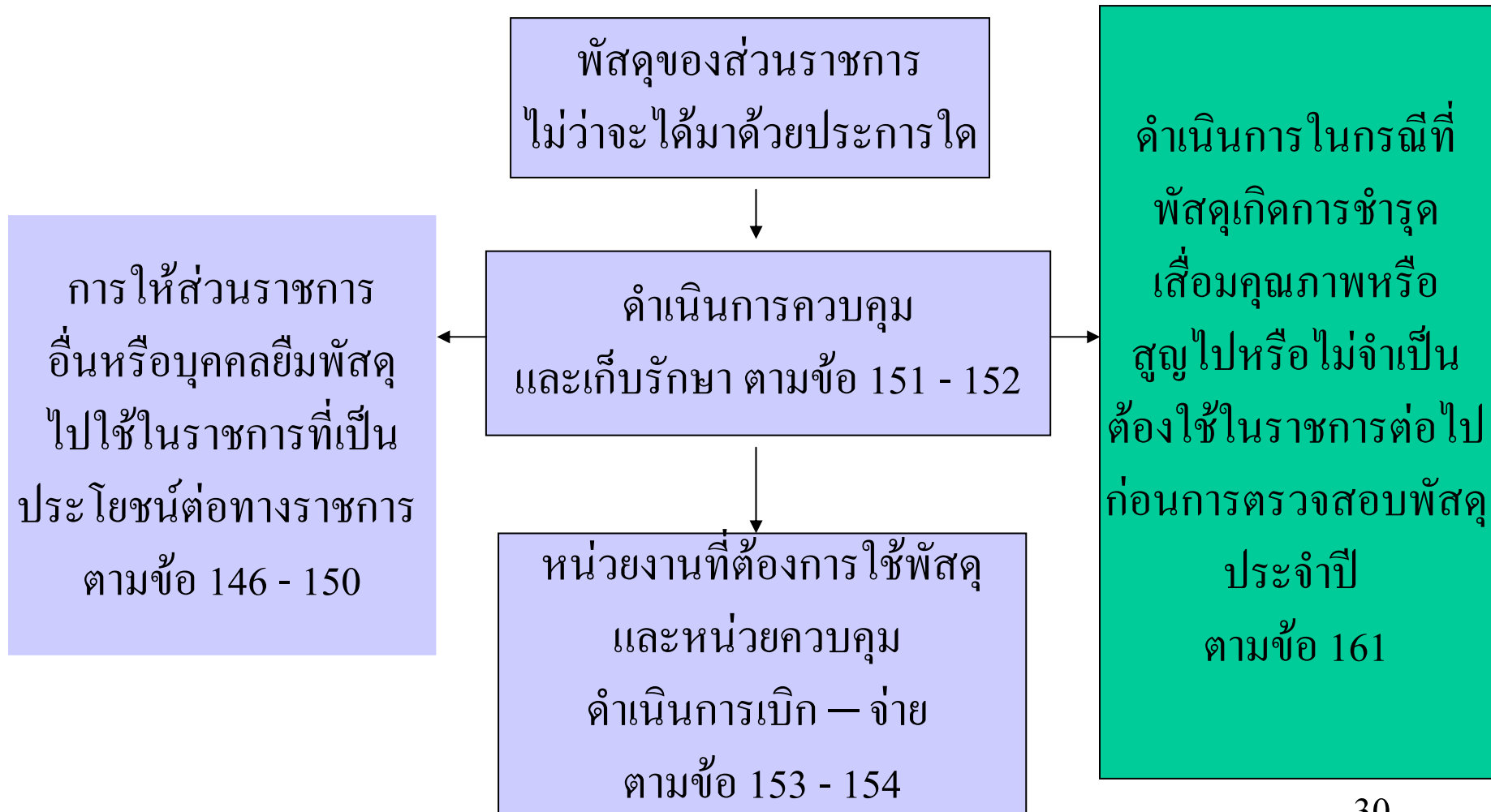
แนวทางปฏิบัติการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของ กปส.

- ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (46 รายการ)
 - * เกณฑ์ราคาพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์
 - คอมพิวเตอร์ , โน้ตบุ๊ก - อุปกรณ์จัดเก็บภายนอก
 - ปริ้นเตอร์ ทุกชนิด - อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย
 - สแกนเนอร์ - อุปกรณ์กระจายสัญญาณ
 - เครื่องสำรองไฟ - จอภาพ
 - ค่าเช่าระบบจัดเก็บ

ขอหารือหลักเกณฑ์ในการกำหนดสินทรัพย์เป็นครุภัณฑ์หรือวัสดุ

- การปฏิบัติทางด้านบัญชี ให้บันทึกตามหลักการและนโยบายบัญชี
- วัสดุ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง และไม่มีลักษณะคงทนถาวร เช่น วัสดุสำนักงาน
- ครุภัณฑ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานมีลักษณะคงทน และมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี ให้บันทึกรับรู้ครุภัณฑ์เป็นรายการสินทรัพย์ถาวรในบัญชีของหน่วยงานสำหรับครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5000.- บาท ขึ้นไป ส่วนครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าไม่ถึง 5,000.- บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายประเภท “ ครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ ” ไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อม
- การจำแนกรายจ่ายตามงบประมาณเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการงบประมาณ

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการควบคุมและการ จำหน่ายพัสดุ

ดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปี ตามข้อ 155 — 156

- ก่อน 30 กันยายน แต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคน ตรวจสอบภายใน 30 วันทำการ สำเนาแจ้ง สตง.
- - แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง
- ดำเนินการจำหน่าย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประมาณราคากลาง
- คณะกรรมการขาย นำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
 - * กรณีจำหน่ายสิ่งปลูกสร้างให้นำเงินส่งเป็นรายได้ธนารักษ์
- ลงจ่ายพัสดุดอกจากบัญชีหรือทะเบียนคุม ตามข้อ 160 โดยสำเนาแจ้งกรม ถ้ามีรหัสครุภัณฑ์ให้แจ้งด้วย